

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat órára . . . 5 K. — f.
 Három órára . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat s
 kladóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arendeménnyben részesülnek.

A nagy gazdasági előkészítődések.

Ugy hallatszik, hogy az indusztri-
 áldás felé haladó kormány komoly
 intézkedéseket tesz, hogy 1917-re a
 kereskedelmi szerződéses érdekében
 nagy és biztos alapokon nyugvó ada-
 tokkal rendelkezze. Ez mind szépen
 hangzik, de vajjon ez a közönséges
 kormány akarja-e s képes-e a nemzeti
 érdekeknek a védelmére? Eddig ugyan
 ennek a jelét a legkevésbé sem adta
 s másrészt ellensége lévén az önálló
 vámterületnek, mely szerinte az országra
 csak szerencsétlenséget hozhat, vajjon
 azok a nagy előkészületek meghozzák-e
 a hozzájuk fűzött reménységet? Isten
 neki! Ne jósoljunk, hanem várjuk
 hát meg, hogy a hegyek hogyan szü-
 lik meg az egeret vagy esetleg ennél
 értékesebbet. A kereskedelmi szerződé-
 seknek a tulnyomó része 1917—ben
 jár le s ugyanekkor úgy szólván egész
 Európában indulnak meg az ilyen
 szerződések megkötésére irányuló tár-
 gyalások, melyeknél a gazdasági vi-
 szonyoknak a tartama tiz esztendő. Igaza
 van a kormánynak, ha komolyan ve-
 szí a dolgot, hogy idejében kell a
 szerződésnek az anyagát, az adható s
 nyerhető értékeket, valamint az ellen-
 értékeket megismerni.

Különösen nálunk igen nehéz a
 helyzet, mert nemcsak a külállamok-
 kal, hanem előzetesen Ausztriával kell
 megállapodnunk és megegyeznünk. A
 nehézséget még az a körülmény is
 fokozza, hogy a külfölddel szemben a
 kereskedelmi s fizetési mérleg már
 évek óta részünkről passzív vagy 700
 millió K-val. Az eljárásnak tehát
 karöltve kell történniök, hogy az óha-
 jok s kívánások tekintetében a meg-
 állapodások lehetővé váljanak.

Erre a nagy munkára volna hi-
 vatva a „vámpolitikai központ“, mely
 szigorúan megköveteli azt, hogy támo-
 gatására az egyesülés ipar s kereske-
 delmi tekintetben megtörténjék, nehogy
 ugyanazon szomorú tapasztalatok is-
 méllődjenek meg, amelyek eddig a
 kereskedelmi szerződések kérdéseiben
 előfordultak.

Ez a mód másutt is megvan s
 különösen Németország bizonyára az
 első lesz, mely az anyaggal elkészül
 s mi valószínűleg Ausztriával egye-
 temben, alkalmazkodni leszünk kény-
 telenek. Igen, az indusztriált Németor-
 szág megkérdezzük s tudunk nélkül
 a Balkánállamokkal fogja először a
 kereskedelmi szerződéseket megkötni,
 hogy saját ipari érdekeit s mezőgaz-
 dasága védelmét biztosíthassa s csak

azután következünk mi, hogy alkal-
 mazkodjunk; mert mást valóban alig
 tehetünk.

Hiszen nincs is olyan tárgyalási
 anyagunk, melyet különösen az ipari
 kivitelnek teendő kedvezményekért cae-
 rébe adhatnánk. Természetes tehát,
 hogy a tárgyalások megindítása s a
 szerződések megkötésénél az elsőseg-
 nek a kérdése igen fontos. Ha kése-
 delmezünk, a Balkánállamokkal vámbá-
 boraba keveredhetünk, mit mindene-
 setre Németország fog megcsinálni az
 ő gondos előre való látása által.

Ha tehát jól körülnézünk, azt
 kell tapasztalunk, hogy mindenütt
 nagy előkészületek történnek, mikhez
 képest nálunk csak relativ tétlenség
 észlelhető. Nem is csoda, a magyar
 közvélemény, az ő régi szokása szerint,
 gazdasági kérdésekkel nem igen törő-
 dik s úgy veszi, mintha a magyar
 ipar s kereskedelem érdekei, harcai
 mintha a magyar állam polgárait nem
 is érdekelné. Ne tagadjuk, ez így van.

Németországban, e nagy iparál-
 lamban a „Handelstag“, mint a keres-
 kedelmi kamarák központi szerve, már
 1906. óta gyűjti az anyagot, hogy a
 legközelebbi kereskedelmi szerződések
 megkötésénél alapul szolgálhassanak.
 Kitűnő regisztégül szolgál neki e tekin-
 tetben a „Handelspolitisches Verstan-
 digungs Komitee“; aztán az „Ael-
 testen der Kaufmannschaft“ testülete;
 sőt a birodalmi gyűlésnek a pártjai
 is körvonalozzák már álláspontjukat
 a termelési statisztikai fővételének az
 alapelvei tekintetében, azt akarván vele,
 hogy a külföld ugyanazon szociálpo-
 litikai intézkedéseket valósítsa meg,
 mint amelyek már Németországban
 vannak meg.

Ez, ipari szempontból igen fontos,
 mert a szociális terhek mint ismeretes,
 az ipar versenyképességét nagyon be-
 folyásolják; ennél fogva tehát az a ki-
 vánás, hogy Németország szociálpo-
 litikai terhekkel erősebben megrakva
 ne legyen, mint más államnak az ipara,
 egészen jogosult dacára annak, hogy
 a német ipar erős s így a szociális
 terheket velünk szemben könnyebben
 el is viselheti. És mégis igen óvatos
 és előrelátó.

Maga a német kormány, mely az
 iparból valóságos kultuszt űz, sem tét-
 len, mert már 1910. pontos termelési
 statisztikát vétetett föl abból a célból,
 hogy az érvényben levő számok hatá-
 sát kiismerhesse s arra az elhatáro-
 záásra jutasson, hogy a jelenlegi vám-
 politikai rendszert általánosságban meg-
 tartja-e s a változtatások nem-e új
 vámtarifá, hanem novella formájában

illesztessék e be a jelenlegi vámtarifá-
 hoz? Ez az általános elv vezérli.

Sőt ma már Oroszországban is
 van a miniszterium kebelében egy
 „vámtarifát előkészítő bizottság“, mely
 állandó érintkezésben van az érdek-
 képviselőkkel avégből, hogy a ki-
 vánásukat megismerjék. A törekvés
 abban áll, hogy a magas gabonává-
 mokat a maga javára kihasználhassa
 hogy az ipari ágak egész sorozatával
 emelhesse a vámokat. Ez reánk nézve
 valóban igen fontos, mert mezőgazda-
 sági gépkivitelünk Oroszországba erősen
 emelkedőben van. Romániában szintén
 van egy vámpolitikai központ.

Az érdekképviselők Olaszország-
 ban is összeállították már kívánalma-
 ikat. Ott is van egy bizottság a vám-
 tarifa általános elvi kérdéseinek a
 megállapítására s az a cél, hogy meg-
 beszélje, vajjon miként lehetne az
 egyes tarifarendszerről a maximális
 és minimális tarifák rendszerére áttérni
 s a maximális tarifának a tételeit úgy
 megállapítani, hogy azok bizonyos ál-
 lamokkal szemben, harci vámokul is
 szolgálhassanak?

De azért mégis végzetlenül fon-
 tos, mert a magyar földnek a korrall
 kell haladnia Aki a földnek az ura,
 annak egyuttal serény munkásnak is
 kell lennie; mert a mezőgazdaság
 vámpolitikai védelme, a magyar föld
 nemzeti jellegét fejlesztő birtokpolitika,
 a termények értékesítésének új mun-
 kája stb. mind új ismereteket igénylő
 modern feladatok fejtegetését teszik
 szükségessé. Első sorban tehát a világ
 legnehezebben mozgó néprétegén, a
 kisgazdákon kell valóságos alkotó
 munkát serkentőleg végezni, mert a
 magyar föld termékeinek az értékesítése,
 az ellenséges szellemű birtokpolitikai
 terjeszkedésnek a visszaszorítása, ter-
 melésünk értékének vámpolitikai vé-
 delme mind a multak nagy mulasztá-
 sait hivatvák pótolni.

Ezek a harci vámok azután eset-
 leg akadályok is gördíthetnek kü-
 lönböző agrárterményeknek mint bor,
 gyümölcs s virág stb. kivitele elé.

Ausztriában azonban szintén igen
 nehézkesen, de azért minket mégis
 csak megelőzőleg észlelhető a vámpo-
 litikai készülődés, mívegből már 1906-
 ban alakították meg a kamarákat s
 az ugynevezett „Zentrastelle“ azután
 a referálandó anyagot fölosztja az
 egyes kamarák közt a szerint, amint
 az egyik, vagy a másik iparág a leg-
 erősebben van képviselve.

Az előadottakhoz mérten tehát mi
 még csakugyan azonban hátravagyunk.
 A földmiveltésügyi m. kir. miniszterium

2298 léleknyi lakossága csak 20 legányt, tehát csak hitvány 0,82%-ot állított sor alá és az is mind vagy satnya vagy egyéb hibás volt, egytől-egyig nem vált be.

A szentgyörgyi körjegyzőséget két legény mentette meg attól a szegénytől, hogy az ujbarsival kezét foghat. Szomorú azonban Garamszentgyörgy községére nézve az, hogy lakosságának csak 0,94%-a került sor alá, míg a sokkalta kisebb Zsemleléreinek 1,79%-a.

Zsemlelé község eredetileg tót, de már-már elmagyarosodik, azért azonban a sorozási arányszáma még mindig tanuskodik a mellett, hogy járásunk tótsága — legalább azelőtt — józanabbul gondolkodott a családi köteleességekről. Ime tótközségeink, annak ellenére, hogy ott is lábra kap az egy-gyermekrendszer, még mindig aránylag több legényt küldenek sorozásra, mint magyar községeink.

Már jeleztem, hogy a málaesi körjegyzőség adta a lakosság számához viszonyítva a legtöbb állításkötelest, vagyis 338%-ot; a legkevesebbet az ujbarsi, vagyis 0,72%-ot. A felhívottak közül pedig aránylag legtöbb alkalmas volt a

nagykálnai körben, vagyis . . .	42,85%
Következik Nagysalló . . .	38,46%
a málaesi körjegyzőség . . .	35,9%
a garamszőlősi kör . . .	34 —%
a nagysárói „ . . .	31,42%
a vámosladányi „ . . .	29,16%
az alsóváradi „ . . .	28,57%
a barsendrédi „ . . .	25 —%
az alsószecsei „ . . .	25 —%
a zselizi „ . . .	22,54%
a garamujfalusi „ . . .	16,21%
az óbarai „ . . .	15,51%
a lekéri „ . . .	8,18%
a csatai „ . . .	7,31%
a graz-györgyi „ . . .	5,26%
és az ujbarsi „ . . .	0 —%

Az „emberanyag“ tehát a magyarság között általában jobb most, mint azelőtt. Valamikor, nem is olyan régen, a tótság állott elöl.

abban az órában szököm, . . . de gondolatomban becsapott hirtelen egy és es gunyakaj.

Elmész? És aztán, mi lesz? És aztán! — Igaz! . . . Élni kell, küzdeni, tűrni. Mit csináljak otthon? És hol van az én otthonom?

Sehol!

Szegény jó anyám! Vajon mihez is kezd? Talán az én sorsomra kerül ő is. Megborsadtam. A multból képek tüntek újra fel. Én a kényeztetett, nagygyűgyű álmódosó, ily hamar szárnyszegetten bukni el, — ily korán cselédorsra jutva . . . Sirni kezdtem újra. Ezek a könyvek azonban nem fájtak oly nagyon, sőt mintha enyhítették volna azt az égő sebet, melyet oly korán sebzett mélyre a sors.

Elaludtam újra. Álmodtam tovább a megszakadt mesét, álmodtam a dőre vágycakat, a megbukott biu reményeket tovább.

Az első napok kínosan, lassan, de multak valahogy. Az anyámnak irtam, — a kastélyról az időről, utazásomról, magamról azonban hallgattam, nem mertem írni semmit sem, féltem, hogy a sorok közt is kisíri az én zokogó, keserű, panaszló szavam.

É minek? Gondja, buja van szegénynek ugyis már elég!

Kezdett az élet tanítani titkolódnai, uralkodni gondolataimon.

Szembeötlő az, hogy a szinmagyar és egytől módosabb községek (utóbbiak a tót községek között is) aránylag kevés, mondhatni a legkevesebb embert állítják és, hogy azok, akik ezekből a községekből sorozás alá kerülnek, jobb életviszonyaik ellenére is fejletlenebbek, „rosszabb anyag“ mint a népszebb és kevésbé jómódú községből valók. Ennek az okát majd alább fejtegetjük.

Ki kell itt térnem arra a szomorú valóra is, hogy a lévai járás magyarságának szaporodása gyöngye. Az 1910. évi népszámlálás az 1900. évvel szemben csak 2535 embernyi szaporulatot mutat. Ez a többlet nagyrészt a tót községekre esik. Ezekon felül még Nagysalló, Csata, Garamszentgyörgy, Szódó mutat jelentékenyebb szaporulatot. Vámosladány, Agó, Málás, Alsóváradi, Tóre, Ujbars, Marosfalva magyar községek jelentékeny apadást tüntetnek fel. Nagyod, Kisóvár, Kiskoszmály, Garammikola községekben megállapodást észlelünk; a többi magyar községben a szaporulat és az apadás olyan csekély ingadozást mutat, hogy szót sem érdemel.

Nem csuda tehát, hogy a lévai járás az összes lakosságának csak 1,74%-át állítja a bizottság elé és hogy ennek is csak körülbelül 25%-a vált be katonának. Ez az arányszám kielégíti ugyan katonáikat, minket azonban elszomorít, mert népünk satnyulását jelenti.

Nem is olyan régen, 1905-ben Magyarország sorozás elé került ifjainak 31,50%-a vált be. Hogy ez az eredmény nem olyan csudaszerű dolog, bizonyítja a nagykálnai, a málaesi, a garamszőlősi, a nagysárói körjegyzőség és Nagysalló.

A sorozás tehát azt mutatja nekünk, hogy járásunk népezedése nem olyan, amilyennek kellene lennie és azt is, hogy emberanyaga satnyul.

Mi ennek az oka?

Első sorban az alkohol mértéketein élvezete. Midőn 28—25 évvel azelőtt a filoxera nálunk is megkezdte pusztítását,

Mikor elször üttem az első ebédnél, a vihogó, durva cselédhaddal . . . azt hittem, a szemem ég ki, a föld süllyed alattam el. A fejem is zugott. Ugy éreztem, képtelen leszek egy falatot is nyelni, torkom kiszáradt, futni szerettem volna, szólni, . . . de az éhség legyőzte végre a balga alszemérmemet is.

Veljük azonban nem tartottam soha.

Azt mondták, gőzös, elbizakodott teremtes vagyok, — kezdtek gyűlölni, gunyolni, nem volt szám, tettem, — melyben szálkát nem kerestek volna . . .

Pokol volt köztük az egész életem. S mért gyűlölték engem? Mert nem álltam össze velük, csupán . . . a durva férfinépet tűzként kerültem, taszítottam mindig. A hazug rágalmak, besugások, napirendek voltak. Mennyit szenvedtem én azért is!

Szegény apám, ha tudta volna, drága anyám, ha látta volna azt!

De tűrnöm kellett. Kenyér volt az, — ha keserű, ha rossz is, — de mégis csak kenyér. Anyámtól panaszló sorok jöttek egyre, nehezen küzdött ő is, falura költözött a egy városi üzletbe varrt.

Az asszonyom se volt megelégedve nagyon, — most a ruhámat tartotta tulfinomnak, a hajviseletem se volt sima . . . Egyedüli menedémem a könyvtár volt, ott sirtam ki magam, ott mulattam; egyik szög-

népünk lassan az o'csóbb, de veszedelmes pálinkaivára adta magát. Ebbe beleszokott már serdülő korában is és a fajrontó hatása szembetűnővé vált a mostani század második lustrumában sorozás elé került nemzedéken.

Azután oka az egy-gyermekrendszer, mely főleg a módosabb magyar, de egy idő óta a módosabb tót községekben is bevett szokássá vált.

Oka végül a korai házasságkötés. Tizenöt-tizenhat éves éretlen leánykát adnak férjhez még nem érett 18—20 éves legényekhez. Iyen fejletlen, éretlen szülők gyermekei hogyan is lehetnének erőteljesek, mintaserű szervezettel bírók? Az első gyermek több oknál fogva, általában véve kevésbé erőteljes és rosszabbul fejlődik, mint a második, vagy a harmadik, s ha aztán még éretlen, fejletlen szülőktől származik is, annál inkább kell satnyának maradnia.

Ez a népünk satnyulásának három főoka s ha ennek a három oknak az elhárításán töprengünk, eszünkbe jut Kálnok községe és annak tú sáfárja, Hosszú Ferenc.

Vajha minden községünknek akadna Hosszú Ference, aki éppolyan apostoli ih'etettel fáradozna faluja jólétének megalapozásán, t. i. a bennlakói testi és erkölcsi egészsége megacélozásán, mint az az egyszerű székely tanító, akinek az igaz hazaszeretete sugalmazta, hogyan tehet a kis ember is közvetve nagy szolgálatot a hazának.

Beszélő számok.

Előttünk fekszik az iparkutatási főigazgató által szerkesztett *Magyar Iparoktatás* című, havonként kétszer megjelenő hivatalos közlöny, mely a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter főhatósága alatt álló iparkutatási intézetek 1910—1911. tanévi állapotáról pontos kimutatást közöl. Talán nem lesz érdektelen, ha a statisztikai szám-csoportnak Barsvármegye iparostanonciskoláira vonatkozó főbb adatait a lap hasábjain is megvilágítjuk, mivel e számok érdekesekek és tanulságosak mindazokra nézve, kik iparkutatásunkat figyelemmel kísérik.

leiben ócska zongora állt s kezdtem sor-somba törödni is.

Az urnóm, beteges, csunya teremtes volt. A komornak azt beszéltek, hogy pénzért vették el; azt is mondták, hogy rossz-szól élnek nagyon. Igaz volt, nem, sohasem érdekelt. Engem senki sem szeretett, az urnóm ferje volt az egyedüli, aki szives volt irántam, aki régi ismerősként bánt velem, feljött szobamba is beszélgetni sokszor, sétákra kísért — s én örömmel vettem társaságát, hisz oly egyedül, oly árván voltam ott. Egy alkalommal észrevettem, hogy egy csomó pletyka nőcseléd, vérvörös arccal, gunyos, kárörvendő tekintettel ugrott szét jöttömre. Nem tudtam mire vélni a dolgot, fel se vettem azt.

A sugdosások azonban mind gyakoribbá váltak kétértelmű megjegyzések repültek mindsűrűbben felém, — de én gyanútlanul hallgattam végig, nem is értettem, hisz az én lelkem oly tiszta volt akkor, nem ért hozzá még egy szennyes gondolat sem soha . . .

S egy zord téli estén, megérttettem mindent. Egy perc tíz év mocskát tanította meg, akkor lettem először öregg, akkor láttam először, mily gyenge, kicsiny vagyok, mily semmi kis porszem. Az ur bejött hozzám ismét, szokásos, torró szavakkal szerelmet kínált, kincset, boldogságot, — az én szerelmémért!

Megyénkben 5 iparostanonciskola van, de mivel ezek közül egy, — az alsóháromi, Szandrik-üzüstyár — magánjellegű, tehát csupán a többi 4 iskolára — Aranyosmarót, Kőrmöcbánya, Léva, Ujbánya — vonatkozó főbb adatokkal kívánjuk e lap olvasó közönségét megismertetni.

Az iparostanonciskolával bíró 4 várost a tanulók számaránya szerinti sorrendben osztályozzuk.

Az eredetivel teljesen egyező statisztikai adatok a következők:

Iskolafentartó hatóság (község) neve	Hány közismereti osztály volt?	Hány rajzcsoporthoz tartozott?	A tanév folyamán hány tanuló iratkozott be?	Az iskola fenntartására fordított összes költség.
Ujbánya	4	2	52	17.6
Aranyosmarót	3	2	65	1619
Kőrmöcbánya	4	2	120	3001
Léva	4	4	250	4406

A fenti számadatokból kitűnik, hogy egy-egy osztályba jut: Ujbányán 13 tanuló Aranyosmaróton 21 " Kőrmöcbányán 30 " Léván 62 "

Egy-egy tanuló iskolaoktatása kerül: Ujbányán 33 K. 77 fill. Aranyosmaróton 24 K. 90 fill. Kőrmöcbányán 25 K. Léván 17 K. 62 fill.

E statisztikai adatokból megtudjuk, hogy egy-egy tanuló iskoláztatása Léván kerül a legkevesebbe, de megtudjuk egyúttal azt is, hogy mivel a lévai tanonciskolába több tanuló jár, mint az említett 3 tanonciskolába együttvéve, ennél fogva összehasonlíthatatlanul nagyobb fáradsággal járó munkát kell végezniök a lévai tanítóknak, mint a többi kollégáiknak, mivel itt egy-egy osztályba 62 tanuló jut.

A feltüntetett számadatokból arra a következtetésre kellene jutnunk, hogy mivel a több és terheesebb munka nagyobb díjazással jár, ennél fogva a lévai tanítók vannak legjobban honorálva. E helyett azonban sajnálattal kell ennek ellenkezőjét konstatálnunk; mert míg a legkevesebb tanulólal bíró Ujbánya városa is 100—100

Azt hittem, a szívem hasad ketté, ily mélyre süllyedni, ily mélységbe le.

Nem emlékszem, mit feleltem, — ügyetlen, egyszerű szavak voltak azok, — a meglepetéstől zavartak nagyon.

Azt mondtam, utálok, gyűlölöm. S ő csak nevetett rám, közeledett éhes szavakkal újra csak felém hogy borzadtam, hogy iszonyodtam tőle.

A folyosón vihogó férfinnel találkoztam; gnyos tekintettel néztek végig rajtam s utánam hangos gunykaosj fakadt:

A nagyságos ur szeretője ez.

Azt hittem, összerokadok, a szégyen, a kín, a hazug rágalom. S nem is menthettem magam. Mi az én szavam annyi sok ellen? Ki fog hinni nekem?

Senki, senkisé!

Még csak összepakoltam, — az éjszakát a kis bakterházban töltöttem el. A könnyem se nyomtam idegenek előtt, — minek? Mit törődtem én a világgal már?

Haza akartam menni, egy napot sem ott tovább, ahol nem elég, hogy oly mélyre tiporták büszkeségem, hanem sáros lábbal a becsületembe is gázolni akartak.

Az egész uton sirtam. Betegen, fáradtan érttem az én jó anyámhoz, hogy erőt gyűjtsék, hogy meggyógyuljak otthon.

Folyt. köv.

korona évi óradíjjal fizeti tanerőit, addig a legtöbb tanulóval bíró Léva csak 80—80 korona évi óradíjat ad tanítóinak.

A három iskola közül Aranyosmarót az, hol egy-egy tanuló iskoláztatása aránylag a legkevesebbe — 24 K. 94 f. kerül. Mégis összehasonlítva ezt a lévai viszonyokkal, — 17 K. 62 f. — kitűnik, hogy itt 7 K. 28 fillérrrel kevesebb a költség egy-egy tanulóra, mint Aranyosmaróton. S ha e következtetésünket tovább fűzzük, akkor a következő eredményre jutunk. Városunk iskoláját nem számítva, egy-egy osztályban legtöbb tanuló van Kőrmöcbányán. (30) Ha mi is ily arányban óhajtanánk berendezkedni, akkor még 4 osztályt kellene felállítanunk, (250 : 8 = 31) ami a személyi kiadásokat megkétszerezné, vagyis 2480 koronával szaporítaná. Míg ellenben, ha a tanerők tiszteletdíját 80 koronáról 100 koronára emelnék, az csupán 620 koronával s ha a hiteltartókat is ugyanennyivel, ez 140 koronával, vagyis összesen 760 koronával szaporítaná iskolánk évi költségvetését.

Tekintettel városunk polgárságának súlyos megterhelésére, valamint arra is, hogy Léva városa kulturális célokra erejéhez mérten ugys nagyon sokat áldoz, kétségkívül ez utóbbi megoldás lenne ugy a városra, mint a tanítókra nézve a legcélszerűbb és, hogy ez nem késbetik sokáig, arra nézve elég biztosíték nekünk a kereskedő- és iparostanonciskolák felügyelő bizottságának a különösen e bizottság elnökének iskolánk tantestülete iránt mindenkor tanúsított jóakarata.

Ghimessy János.

Különfelek.

— **Tanulmányi kirándulók.** Mint értesülünk, folyó hó 7-én a kiskülfélegyházi állami tanítóképző-intézetnek egy társai tanulmányutat tevő csapatja fogja városunkat felkeresni s természetit látnivalóink, kulturális alkotásaink tanulmányozására egy egész napot állít be utiprogramjába. Minden dicséret illeti az alföldi tanintézetet, hogy bennünk nemcsak éppen lélekzétvő megállási pontot lát, de egy csomó leendő alföldi tanítónak emlékezetébe ugy kívánja városunkat bevésni, mint amelyiket megismerni immár az ország más periferiáin is szükséges.

— **Lelkészi jubileum.** Varamay Lajos, köztisztviselőben álló ujbari ref. lelkész, barsi egyházmegyei tanácsbíró s lelkészértelkezleti elnök e hó 26-án ünnepelte lelkipásztorságának 40. évi évfordulóját, mely alkalomból az egyházmegye papsága és tanítói Patay Károly esperes vezetésével testületileg keresték fel a népszerű jubilánst s az esperes szívélyes szavakkal üdvözölte őt az alkalomból s átnyújtotta a papság ajándékát, egy remek szép ezüst serleget. A ritka szép ünnepségen Ujbars község minden felekezete résztvett, az üdvözölők sorában megjelent Szekács Viktor újbari róm. kath. plébános is, bizonyosságul annak a jóbarátjának, mely közöttük fennáll, továbbá Orádóy Endre, a lévai járás főszolgabírája, Ujbars, Marosfalva, Kis-Koszmály községek előljárói testületileg. Az ünnepséget a jubiláns vendég-szerető házában barátságos lakoma fejezte be. A hivatása magaslatán álló s mindnyájunk által nagyrabecsült igazi magyar papot, a fiatalok kedves Lajos bácsiját, kinek a Mindenható a legjobb testi-lelki épségben engedte megérni ezt a szép évfordulót, mi is a legőszintébb szerencsekívánatainkkal üdvözöljük.

— **Gyászír.** A sors rideg keze korának legszebb idejében ragadta ki szerető családjá köréből Tóth Lajos, zólyomi ref. lelkésznek nejét, Mocsy Lajos garamveze-kényi ügyvéd leányát, szül. Mocsy Jolánt, aki családjának mélyeséges fájdalmára, életének 23. ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 28. -án, Garamvezekényen elhunyt. A vesztéségen övéinek nincs más vigasztalása, mint az a tudat, hogy együtt ére-zünk velük és részt vesszünk fájdalmukban. Erről tett taubizonyosságot a körszavátnék

széleskörű megnyilatkozása, mellyel a boldogult kedves urazonyunk koporsóját nagy gyászoló közönség kísérte a nyugalom helyére. Áldás emlékezetén és béke porain! — A család gyászjelentésé így szól: „Mélyeséges fájdalommal tudatjuk, hogy Tóth Lajosné szül. Mocsy Jolán életének 23. ik évében, hosszas szenvedés után, 1912. évi aug. 28. -án délután fél 5 órakor elhunyt. Temetése 30. -ikán délután 5 órakor lesz Garamvezekényen. Garamvezekény, 1912. aug. 29. Legyen áldott emléke örökké! — Mocsy Aba testvére. Mocsy Lajos édes atyja, Tóth Lajos férje. Tóth Gábor fia“.

— **Iparkamaral tagok választása.**

A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara tagjainak választása e hó 29. -én folyt le Léván. A kereskedők csoportjába megválasztottak: Báthy László, Boros Gyula és Engel Gyula rendes, — Sugár Mór póttagnak. — Az iparosok közül Kostyék József, Prosztoánszky Béla és Tulassay József rendes, — Kreskő Nándor pedig póttaggá.

— **A sorozások.** A lévai járásban sorozásra 675 állításköteles hivatott fel, ebből 545 jelent meg, míg 130 másutt soroztatva magát vagy igazolatlanul maradt távol. Az 545 előállítottból 136. -ot találtak katonai szolgálatra alkalmasnak, 95. -öt fegyverképtelennek mondtak ki, 314. -et pedig mint jelenleg alkalmatlant, visszahelyeztek. A besorozottak között 133 egyszerű hadköteles, 2 egyévi önkentes és 1 pap van.

— **A F. M. K. E. jutalmai.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület iglói közgyűlése, a magyar nyelvnek és szellemnek az iskolában, de még inkább az iskolán kívül, társadalmi uton is eredményes terjesztéseért, az egyesület 200 koronás Thuróczy Vilmos nagydíját *Berwaldszky Kálmán* kath. elemi iskolai tanítónak (Igló), — a Budapesti Nemzeti Kaszinó 120 koronás juttatásdíját *Skoff Géza* kath. elemi iskolai tanítónak (Hontbessenyőd), — nehá Bende Imre nyitrai püspök 80 koronás jutalomidíját *Gábel Ferenc* kath. elemi iskolai tanítónak (Máriatölgyes), — a Dr. Gyürky Géza tanító jutalomalap három 100—100 koronás juttatomidíját: *Zsoldos Károly* állami iskolai igazgató-tanítónak (Nagyatpolcásny), — *Kvopka István* állami iskolai igazgató-tanítónak (Tótpelső) és *Banyák Vendel* állami iskolai igazgató-tanítónak (Felsőzubrica), — az egyesület dícséret okleveleit pedig vármegyénkben, *Miklóská Károly* kath. tanítónak (Zsitvagyarmat) és *Mandics Jenő* kath. tanítónak (Alsószadány), szavazta meg.

— **Gyászír.** *Somogyi Lajos* Kis- és Nagykalna községek ref. lelkipásztora, mint részvétellel értesülünk, augusztus hó 27. -én 71 éves korában hosszas szenvedés után Kiskalánán elhunyt. A boldogult, köztisztviselőben álló tagja volt a ref. lelkészi karnak, ki magasztos hivatását 39 éven át becsülettel töltötte be s ezáltal nevét mindenütt tiszteltette tette. Egyházában igazi atyja volt; hűvei könnyel a szemükben kísérték őt az örök nyugalom helyére. Temetése augusztus hó 29. -én ment végbe hűveinek, a barsi ref. egyházmegye papságának, tanítói karának s nagyiszámú jóbarátjának s tisztelőinek részvételével. Elhunytáról egyháza gyászjelentést adott ki: Hűségese munkása volt az Urnak; emléket hálás kegyelettel fogja őrizni az utókor.

— **Nyugalomazás.** *Dreyschock Sándor*, a Ferenc József-rend lovagja, az oroszai cukorgyár igazgatója, — mint értesülünk, — nyugalmába vonult és állandó lakását Bécsbe tette át.

— **Meghívó.** A helybeli főgimn. Segítő-Egyesülete szeptember hó 4. -én d. u. 4 órakor a főgimn. II. oszt. tantermében a könyvszegélyezés ügyében közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Vasúti hír.** A B. E. -nek illetékes helyről vett értesítése szerint az ősszel megnyitandó aranyosmarót-garamkovácsi szárnyvonalon az aranyosmaróti betávasások, valamint az országos vásárok napjain egy ugynevezett piaci vonat fog járni. Ennek a vonatnak járatását ugy oldják meg, hogy a Lévatól Garamberzece felé reggel 5 órakor induló tehervonat Lévatól Garamková-

csig személyszállítással fog az említett napokon közlekedni s a személykocsiként Aranyosmarótról ki fog menni a mozdony reggel 5 óra tájban Kovácsiba s onnan 6 óra tájban a személykocsikkal Aranyosmaróra indul vissza, ahová már reggel 7 órakor fog megérkezni.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Kriszányi Sándor* adóhivatali gyakornokot a lévai m. kir. adóhivatalnál a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztté a técsői m. kir. adóhivatalhoz kinevezte.

— **A tankötelesek összeírása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter utasította a közigazgatási bizottságokat, hogy az 1912/13. tanévre ne menjen iratkozott minden napos és ismét iskolai tankötelesek összeírása iránt intézkedjen. Az iparos- és kereskedőtanoncok korukra való tekintet nélkül és akár van a községben iparos vagy kereskedő-tanonciskola, akár nincs, tanköteleseknek tekintendők és kivétel nélkül összeírandók. Az összeírásokat okt. hó végéig terjesztik be a helyhatóságok a kir. tanfelügyelőkhöz.

— **Számozott helyek a vonatokon.** Az állami vasutak igazgatóságánál érdekes tervvel foglalkoznak. Külföldi mintára számozott helyeket akarnak a vonatok utasainak biztosítani. A vasuti kocsik üléseit számokkal látnák el és minden utas a pénztárnál számozott helyet kapna, melyet más nem foglalhat el. Az üdvös reform mindenesetre sok keserves mizériának vetne véget és nagyban megszüntetné azt, hogy az utasok a túlszűfolt vonatokon a folyosókon legyennek kénytelenek szorongani.

— **Megelőzött szerencsétlenség.** Léva és Párkányin a közt a benyi autómáshoz tartozó váltónál múlt hó 24-én *Csonka Kálmán* 6 éves fia több hasonlókorú pajtásával azzal mulatott, hogy a tő- és caucsinnek közé egész halom követ dugdostak. *Rádi István* pályáér és *Csikós* Lure váltóór szerencsére még idejekorán észrevették a veszedelmes játékot, mivel megakadályozták azt, hogy egy vonat kiskisálya folytán esetleg sok ember elpusztuljon.

— **Halálozás.** *Jandek József*, a nagymányai hitelszövetkezet ügyvezetője és a község postamestere életének 49-ik évében Nagymányán, augusztus hó 22-én hirtelen meghalt. Nejeen kívül hat gyermeke gyászolja. Temetése nagy részvét mellett 24-én ment végbe.

— **A véderő ellátása élelmiszerekkel.** A földművelésügyi miniszter most küldte meg a vármegyei törvényhatóságoknak és a vármegyei gazdasági egyesületeknek azokat az új utasításokat és szabályokat, amelyek a hadsereg részére szükséges terménycikkok és anyagjárandóságoknak az 1912—1913. évi időszakban leendő biztosítására vonatkoznak. A miniszter egyuttal felkéri az említett hatóságokat, hogy az új utasításokat alaposan tanulmányozzák és tartalmukat alkalmas módon ismertessék meg a tagjaikkal is, hogy így el legyen érthető az a cél, hogy a termelők minél nagyobb számban vegyenek részt a véderő élelmiszerekkel való ellátásában és a terményszükséglet lehetőleg minél nagyobb hányadát szállítsa maga a termelő gazdaságnak.

— **Emelik az ügyvédi díjakat.** Az ügyvédi testületek már régebben mozgalmat indítottak az ügyvédi költségek emelése céljából. Ugy látszik, a mozgalom igen hamar eredménnyel fog járni. Így az emelés mihamarabb ténnyé válik. Az ügyvédeknek várakozási díjakat is állapítanak majd meg s erre való tekintettel a tárgyalások negyedórás időközökre tűzhetnek ki.

— **Az „Urania” Nevelőnövendő Országos Egyesület,** mely felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül a nevelőnők részére otthonok létesítését és szociális helyzetüknek javítását célozza, tisztelettel értesíti a társadalmat, hogy okleveles tanítókat, nevelőnőket, gyermekkertésznőket, bonnókat, társalkodónőket, magyar és idegen ajkuakat, valamint zene tanerőket közzveti az érdekeltek felé. — Kéri az egyesület a társadalom szives támogatását és úgy az állástadókat, mint az állástkeres-

sőket, hogy igényeiknek kielégítése céljából teljes bizalommal forduljanak az egyesület irodájához I. Győri ut 2/c. 1 em. telefon 165—84, amely az állástkeresők részére az elhelyezést díjtalanul eszközözi és úgy az állástközvetítésre, mint az otthonra vonatkozólag minden felvilágosítással készséggel szolgál.

— **Eljegyzés.** *Szabó István* budapesti gyógyszerész eljegyezte *Hiller Vilike* okleveles tanítónőt, *Hiller József* verebelyi vendéglőnek leányát.

— **Új pénzügyőri biztosi kerület.** A m. kir. pénzügyminiszter folyó évi okt. 1-ől kezdődőleg *Bát* székhelyű új pénzügyi biztosi kerületet létesít, melynek hatáskörébe a báti és selmecbányai pénzügyőrszakaszok fognak tartozni.

— **A tejszövetkezetek száma 1912.** január hó 1-én volt: Ausztriában 826, Magyarországon 605, Németországban 3427, Olaszországban 962, Franciaországban körülbelül 2600, Angolországban mintegy 430, Svájcban 1910-ben 2785, Dániában ugyanakkor 1164, Svédországban 500, Norvégiában 700, Szerbiában 13 és Bulgáriában 9.

— **Benzinmotort használó kispárosok figyelmébe.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a benzin-motórral dolgozó kispárosok részére szükséges adómentes motorbenzin mérsékelt eladási árárt folyó évi augusztus hó 15-től kezdődőleg, az érdekelt közaljfonató gyárakkal történt megállapodás alapján 3 hónapra, illetőleg további intézkedésig mértémszanket 23 koronában állapította meg.

Nagy mosási gond. Jelenleg egy olyan mosókészülék került a piacra, amelylyel a szennyes ruhát, legyen az akár a legdurvább, vagy a legfinomabb vászon, kevés fáradsággal és munkával néhány perc alatt tisztára moshatunk. „*Washall*” hatása meglepő. Tizenöt pernyi főzés után a ruha hófehér lesz, úgy hogy a szenny az üst fenekére lerakódik, ami feleslegessé teszi a ruha kefélését és dörzsölését. — Szóval ezen mosókészülékkel egy fáradságos napi munkát 2 óra alatt elvégezhetünk. „*Washall*” rövid idő alatt nagy elterjedtségre tett szert, amiért mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk.

Lévai piaciárak.

Kovatevő: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.
Buza m.-mészánként 21 kor. 70 fill. — 21 kor. 80 Ketszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Rozs 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. Arpa 18 kor. — fill. 19 kor. 40 fill. Zab 21 kor. — fill. 21 kor. 60 fill. Kukorica 20 kor. 40 fill. 20 kor. 80 fill. — Lencse 38 kor. 60 fill. 38 kor. 80 fill. — Bab 28 kor. — fill. 28 kor. 40 fill. — Köles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A „*József Főherceg Tanitók Házá-*”-nak *Boros Gyula* ur 4 köbméter búkkfát sziveskedett ajándékozni. Jóielű s dományáért hála köszönetet mondunk

Léva, 1912. aug. 31.

Jaross Ferenc Köveskúti Jenő,
gondnok. a Ház felügyelő bizottságának elnöke.

Értesítés.

A helybeli tanonciskola felügyelő-bizottsága ezton hívja fel városunk tanügyi férfait, hogy amennyiben az iparos-tanonciskolának eltávozás folytán megürösedett rajztanítói állásnak részleges vagy teljes betöltésére — az 1912—13. tanévet illetőleg — vállalkozni szivesek lennének, ebbeli szándékukat t. hó 3-áig írásban *Holló Sándor* bizottsági elnöknel jelethessék be.

Léva, 1912. szept. 1.

A felügyelő bizottság.

Hivatalos közlemény.

6046/1912 szám.

Hirdetmény.

Az 1892 évi XV. t. cz. §-a, rendelkezésében nyújtott kedvezmény alapján mindazon szállőgazdák, akik szeszes italok kimerésével vagy kismértékben elárúsításával nem foglalkoznak, állami borítal adó fejében a házi szükségletre szánt bormennyiség után csakis a volt borfogyasztási adónak megfelelő összeget, vagyis városunkban hektoliterenként 2 korona 70 fillért, bormust és szállőcefre után pedig 2 korona 2 fillért tartoznak fizetni.

A fenti kedvezményt elnyerni óhajtó szállőgazdák felhivatnak, hogy ebbeli igényüket legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-ig a városi javadalmi hivatalban nevük, házszámuk, a házbeliek számának, a szállőbirtok tulajdonosának, a folyó évben remélhető termések, a házi fogyasztásra felhasználandó bor átlagos mennyiségnek és a nagyban eladati szánt mennyiségnek megjelölésével okvetlenül jelethessék be.

Léva, 1912. évi augusztus hó 26-án.

Bódogh Lajos
polgármester,

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi aug. hó 25-től 1912 évi szept. hó 1-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Chlebó József Dubovszky K. Kacsák István Pényes E.	leány fiú	Julianna István

Hazasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Remen János Zachar Mária	r. kath. ág. h. ev.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Özv. Csernák András Tóth Vilma Rusnyák Valéria	57. éves 2 éves 1 éves	Görög agyorsv. Bélhurat Tüdőgyulladás

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös löhere természetű arankamentes 175—180 Vörös löhere, kis aránkás 165—175 Vörös löhere, nagy aránkás 150—160 Luczerna természetű arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű aránkás 115—120

Nyilttér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Egybe, oldó háziser mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illó életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszer-tárakban kérjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító **bedörzsölés,** tö en erőltető elismert, régi jóhírnevű háziser szaggatás és hülséből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2.
Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Eladó házhelyek

A vasuti vendéglő mögött
olosó házhelyek eladók.
Czim a kiadóhivatalban.

Eladó

egy Szmirna szőnyeg.
Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellékhelyi-
ségekkel azonnal kiadó.
Léva, László. utca 13.

Fodrásznő

háznál fésülést elvállal.
— Vágóhid-u. 5. —

Kukorica-szárító

eladó
1 méter széles 4 méter hosszú.
Bővebbet: Ladányi. utca 7.

2871/1912 tkvi szám.

Árverési hirdetés.

A lévai kir. járásbíró mint tkvi katonák köz-
hírré teszi hogy özv. Ficzura Jánosné szül. Balai Kata-
talin és társai kérelmére és az aranyosmaróti kir. tör-
vénysek 1912 évi 1126 polg. számú jogerős ítéletre
alapján tulajdonközesség megszüntetése véget a végre-
hajtási joghatállyal bírói árverést Ficzura Mária,
kk. Ficzura János, özv. Ficzura Jánosné Balai Kata-
talin és Pasztor Andrásnak a lévai kir. járásbíró
területén Zseliz község határára fekvő és a zselizi
423 szíjtkvben A I I sor 189/b hrsz 182 népsorszámu
házára udvar és kertjére 189 korona kikialtási árban
az özvegy Ficzurai Jánosné szül. Balai Katalin özve-
gyi joga és a Dodás József lakás szolgálmi joga fen-
tartása nélküli az árverést elrendelte még pedig a Vhn
26 § alapján akként hogy ezen határnapon a fenti
ingatlan a megallapított kikialtási ár hétharmadával
alacsonyabb áron eladotnak nem fog.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912 évi szeptem-
ber hó 23 napján délelőtti 10 órakor Zseliz község
házánál lesz megtartva.

Az árverelmi szándékok tartoznak az ingatlanok
kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.
évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadék-
képes értékpapirban a kiküldött kezelesei letenni vagy
az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénzre a bíróságnál lőrtént előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervény: átszolgáltatni, mely
kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megneve-
zettek vannak felmentve.

A kikialtási árnál magasabb ígért esetében bánat-
pénz a Vhn 25. §-ának megfelelően és az ott jelzett
következmények terhe mellett kiegészítendő.

Kelt Léván s kir. járásbíró mint telekkönyvi
hatóságnál 1912. évi június hó 25. napján. Pogány s. k
kir. járásbíró.

A kiadmány hitellel:

Dodás

kir. tkvvezető.

Császárfürdő. Budapest. Nyári
és téli gyógyhely a
magyar irlalmasrend tulajdona. Elsőrangú
Kénes hévívíz gyógyfürdő; modern beren-
dezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők,
iszapborogatások, uszodák, külön hőlygek és
urak részére, Török-, kő- és márványfür-
dők: hőlyg-, szénsavas- és villamosvízfür-
dők. A fürdők kitűnő eredménnyel használ-
tatnak főleg csuzos bántalmaknál és ideg-
bajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos
eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes
lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Gyógy és zenedij nincs. Prospektust ingyen
és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Kertész állást

keres nov. 1-re több kitűnő bizo-
nyítvánnyal rendelkezik a kerté-
szet minden ágában jártas.

Cim: Safarik Ant.1 urad kertész

Léva, Rákóczy tér, 12. szám.

„AZ OLLA“
szakorvosok
által meg-
vizsgálva és
legjobbnak
mínősítve
van.
Két évi jót-
állás.
Ára
tucatanként
4.—, 6.—,
8.— és
10. korona

Az
„OLLA“
több mint
200 orvos
által leg-
megbízha-
többnek van
ajánlva.
Kapható az
ország min-
den gyógy-
szertárcaan
és jobb dro-
gériákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önmek csakis
OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb
értékű silány utánzatot mint „ép oly jót“ feldicsérni.
Az elárúsító helyek kimutatásait. Árjegyzéket és eredeti
propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA“ gummigyár Wien, H/437 Praterstrasse 57
Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában
s PICK EDE állatszerész-üzletében.

Kölcsönkönyvtár

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet
magyar. német és francia regény
NYITRAI és TÁRSA R. T.
könyvkereskedésében LÉVAN.
Előfizetés bármely nap kezdhető.

A borfogyasztó közönség figyelmébe.

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 80 fil
Balatonmelléki „ „ 100 „
Neszemlyei Ó vörös „ „ 110 „

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz
szállítom. Teleforon is megrendelhető.

Mély tisztelettel
Fertikó József
városi fogadó.

Hirdetmény.

A Podluzsánka és Szikincevölgyi
Patakszabályozó társulat 5 belviz le-
vezető zsilip és egy kőfenékbur-
kolattal ellátandó betonnit épí-
tésre pályázatot hirdet.

A létesítendő építmények tervei, a
műszaki leírások és az előmérétek a
társulati irodában szerdán és szomba-
ton d. e. 9—12 óráig megtekinthetők.

A társulat fenntartja magának a
jogot, hogy a zsilipek bármelyikét
tetszés szerint mélyebbre vagy maga-
sabbra helyezhesse. A lejobb helyezés
természetesen a befogadó vízfolyás
fenekénél alacsonyabb nem lehet. Az
e nemű változtatásokból eredő költség
többlet vagy keveslet a vállalkozók
javára illetve terhére fog figyelembe
vétetni; miért is az ajánlatban az
átalány árak mellett az egység árak is
feltüntetendők.

A műtárgyak még ez év folya-
mán megépítendők.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg
10% a bánatpénzül mellékelendő.

Az ajánlatok a társulati elnök-
ségre címezve szeptember hó 9.
napjának déli 12 órájáig nyujtan-
dók be.

Léva, 1912. augusztus 26.

Báthy László
társulati elnök.

Tölgyfaeladási hirdetés.

A beszerzelányasi püsbékség tulajdonát képviselő góromszőlősi uradal-
mi kihasználandó részben bányafára is alkalmas tölgyfa zárt ajánlatokkal egy
bekötött nyilvános szóbeli verenyfárgyalás útján a következő csoportokban fog
a tövön eladatni, m. p.:

1. „A“ üzemosztály III. vágássorozat 36. tag 46 osztagban 22,0 kat.
holdon végvágás útján kihasználandó 3166 darab tölgyfa.

Kikialtási ár 7000 korona.

2. „C“ üzemosztály I. vágássorozat 4. tag 17 osztagban 19,9 kat.
holdon végvágás útján kihasználandó 1487 darab tölgyfa.

Kikialtási ár 11200 korona.

Az árverési és szerződési feltételek alulirotnál Garamszentkeresztben. va-
lamint az uradalmi erdőhivatalnál Lutillán u. p. Garamszentkereszt és az ura-
dalmi erdőgondnokságnál Barsberzenczén u. p. Ujbánya megtekinthetők, a-
mely helyeken bővebb felvilágosítások is szerezhetők.

Az árverés 1912 évi október hó 14-ik napján délelőtti 11 órakor fog
Garamszentkeresztben a püsböki székházban megtartatni.

Garamszentkereszt 1912 évi augusztus hó 27-én

Vetzel István
uradalmi felügyelő.

Hirdetmény.

A felsőszecsei fogyasztási szövetkezet nyílt korcsmájához 1913. január 1-től üzletvesztőt keres. — Díjazás: lakás, husmérési jog, konyhai ételek és italok szabad árusításán kívül megegyezés szerinti számlák vagy havi díjazásból áll. — Igények szóval vagy írásban szeptember 20-ig kéretnek. Nagykorúság megkívántatik, családostak előnyben részesülnek, mivel bolt üzem is csatolva lesz. — Biztosíték 1600 korona pénz vagy értékpapírban. — Felsőszecse, 1912. Aug. 26. — Barsm. u. p. Alsószecse.

Az igazgatóság

Kiadó családi ház.

Léván, Honvéd-utca 40. sz. három szoba, fürdőszoba, nagy üvegezett veranda, konyha, éléskamra, pince, mosókonyha és circa 300 □ öl kert, november 1-jére.

Kiadó üzlet és lakás.

Kákai-utca 23 számú házban 1 üzlet-helyiség hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén 1 üzlet és lakás pincével és ugyancsak ott 1 lakás (2 szoba, konyha s pince) is kiadó, Bővebbet Monaco Mosenál, Léva

Modern ház

a Mangorló utcában (17), 4 szoba konyha, fürdő szoba, kamra, pince, üvegezett folyosó melléképületben cselédszoba és mosó konyha, parkirozott udvar, gazdasági udvar kis zöldséges-kert, kút az udvaron, folyó év november hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó. Feltételek TOKODY IMRE vendéglősnél tudhatók meg.

Eladó ház és szőlő.

Árok-utca 13. számú, 1906-ban épült ház, mely áll 5 szoba és 5 konyhából; valamint egy Kákai jó termő szőlő három szoba és konyhával a Sportegylet közelében. — Bővebb felfilágosítást ad Béres János. Kákákban.

Eladó

elegáns üzleti berendezés karzattal, vas, rőfös, porcellán és üvegereszkedőknek megfelelő. Bővebbet AMSTETTER IMRÉNÉL Léva

Zongora tanítást

elvéllal intelligens gyakorlott urileány.

Bővebbet Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedésében.

Nagysallóban

jó forgalmu vendéglő, mézárós és hentes üzlettel egybekötve a tulajdonos betegsége miatt eladó esetleg bérbeadó. Bővebb felvilágosítást ad FABIANEK LAJOSNÉ Nagysallóban.

1912. évi. 1382. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A selmecbányai m. kir. bányahivatal 430 q. a hodrusbányai m. kir. bányahivatal 340 p. és a körmeöbányai m. kir. bányahivatal 250 q. összesen 1020 q. 1912/13 évi zabszükségletét versenyárgyalás útján kívánja beszerezni

A szállításra vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikat közvetlenül vagy posta útján a m. kir. bányahivatalhoz Selmebányán folyó évi szeptember hó 15-én d. u. 5 óráig nyujtsák be annál is inkább, mert a későbbben beérkezett ajánlatok tárgyalatni nem fognak.

Az ajánlatok ivenként szabályszerűen aláírt 1 koronás bélyeggel látandók el, a borítékon „Ajánlat zabszállításra“ felírással pecséttel lezárt sértetlen borítékban nyujtandók be s az ajánlatához 1 kgr. zabminta is csatolandó.

Az ajánlatban kijelentendő hogy szállításra felajánlott tiszta zab hektoliterenként legalább 44-48 kgr. súlyú, az egység és összár pedig métermázsára vonatkoztatva számokkal és betűkkel kiirandó megjegyezve, hogy az egység és összár közötti eltérés esetén irányadó lesz az összár.

Ajánlattevők kötelesek a szállításra felajánlott zab értékben 5% át bánatpénz fejében a selmecbányai m. kir. bányakerületi főpénztárnál, esetleg más hazai állampénztárnál (adóhivatalnál) készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban-hivatkozással ezen hirdetés számára, letenni és a letétről szóló igazolvánt, vagy közjegyzőileg hitelesített másolatát, esetleg a postai feladó bevényt az ajánlatához csatolni. **A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad.**

Az ajánlatban, a bánatpénz letételére hivatkozva kijelentendő, hogy ajánlattevő a kiírási miveletet ismeri és annak összes határozmányait magára kötelezőknek elfogadja.

Ezen hirdetéshez tartozó részletes szállítási feltételek, nemkülönben a szabályszerűen összeállított ajánlati minta a kir. bányahivatal hivatalos helyiségben és hivatalos időben bármikor megkaphatók, esetleg kívánatra posta útján is megküldhetők,

A benyujtott ajánlatok folyó évi szeptember hó 17-én délelőt 9 órakor a kiíró kir. bányahivatalnál az e célból kijelölt bizottság által fognak felbontatni hol az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal azoknak felbontásától számított 30 napig maradnak kötelezettségben, a hivatal pedig fenntarja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekintet nélkül a megajánlott árakra, szabadon választhasson, esetleg valamennyit el is vethesse.

Selmebánya, 1912. évi augusztus hó 28.

M. kir. bányahivatal.

A LÉVAI ÉS KÖRNYÉKBELI ÖSSZES
TANINTÉZETEK BEN HASZNÁLANDÓ

TANKÖNYVEK ÉS
ISKOLAI SZEREK

KAPHATÓK:

NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

ISKOLATÁSKÁK ÉS RAJZESZKÖZÖK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

ISKOLAKÖNYVEK TARTÓS BEKÖTÉSRE ELFOGADTATNAK.

WASHALL
legjobb mosószer
 Washall Company Wien
 II. Kurzbaugasse 3.

Kapható: KNAPP drogeriában LÉVÁN.

Thomassalakot
 őszi és tavaszi szállításra kilópercen-
 tenként 38 fillérért bérmentve
 bármely állomásra, ugyszintén super-
 fosfát, kálisó, kainit és egyéb
 műtrágya féléket a legjutányo-
 sabbán ajánl
Berceller Márton Ipolyság,
 (Ingyen vegyelemezés.)

Szállítás és fuvarozás
 valamint költözködések
 legfigyelmesebben és jutányos
 árban elvállal
Spitz Armin szállító
 Léva, Szepesi u. 22.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **L É V Á N.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
 házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világbiru „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
 vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
 elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
 Schrantz-féle gözcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
 nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

A mesterdálnok.

Czipóm szép és tökéletes,
 Benne járni élvezetes,
 Mert ha cipőt szegzek, varrok,
 Rajt' van

kaucsuk sarok.

Ajánljuk:

legolcsóbb napi árak számi-
 tásával elsőrendű, direkt
 forrásokból beszerzett

fűszer- és gyarmatárújkat,

valamint állandóan friss csemege-sajt,
 naponta érkező felvágott és egyéb
 csemegeárujkat.

Közvetlen kávéimportunk folytan

k á v é i n k

ugy ár, mint minőség tekintetében
 versenyen kívüliek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és
 vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottaszir
 carbolineum, aszfalt-fedélemez,
 gummi- és aszbesztáru, petroleum,
 benzín, carbit és kátrány vegyi
 termékek, gyanta, kénpor, kék
 és zöld galicz, raffia-háncs, min-
 dennemű festékáru,

portland és románczement
 állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lópor-áruda.

DISZKOSZORUK

fa- és érczkoporsók gyári áron!

VARRÓGÉPEK

5 évi jótállással

Kern Testvérek

fűszer-, csemege és vasnagykereskedése

Telefon 14. **L É V A.** Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vas-
 áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb nickel, alumi-
 nium, email, öntött és lemez

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minő-
 ségű sajtoló lapát, szél répavilla és répakiemelő, fejsze
 csákány, kapaáru, fűrészes, reszelő, metsző olló, ojtó
 kés, összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti, tej-
 gazdasági, bádagos- és kőmives szerszámok, épü-
 let- és butorvasalások olajozók, kenőszelenczék, gép-
 szijak, szivattyúk, kenderöntölők, tömítő anyagok, víz-
 mentes ponyvák, csigafurók, kalapácsok, saluk, állók,
 kereskedelmi öntvények stb. vascikkekből.

Legelőzhetőbb többször csavart horg. drótfonat-
 kerítés és tuskés huzal raktár.

Fényképészeti cikkek, kerékpá-
 rok, pneumatikok nagy raktára.

Szíves megkeresésre készséggel szolgálunk spe-
 cziális árajánlattal. Nagybani vételnél külön ajánlat.

Seját gyártmányú
acél szénavágó kések
 négybani eladás.